

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.1518/2016/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Kónya István, a tanács elnöke
Dr. Varga Zoltán, előadó bíró
Dr. Székely Ákos, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: nyilvános ülés

Az ülés napja: 2017. február 28.

Az ügy tárgya: emberölés bűntettének kísérlete

Terhelt(ek): V. E. É.

Első fok: Fővárosi Törvényszék, 15.B.1652/2014/5., ítélet, tárgyalás,
2014. december 11.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 4.Bf.64/2015/27., ítélet, tárgyalás, 2016. március 31.

Az indítvány előterjesztője: az ügyész

Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt V. E. É. ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.64/2015/27. számú ítéletét megváltoztatja, a terhelt cselekményét emberölés bűntettének kísérletének [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] minősíti, és ezért őt 8 (nyolc) évi börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 (nyolc) évi közügyektől eltiltásra ítéli.

A terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A terhelt által a 2013. szeptember 25. napjától előzetes fogvatartásban, majd 2013. szeptember 28. napjától 2013. december 18. napjáig házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja akként, hogy négy nap házi őrizetben töltött időnek egy nap szabadságvesztés felel meg.

Kötelezi a terheltet a másodfokú eljárásban felmerült 258.095 (kettőszázötvennyolcezer-kilencvenöt) forint bűnügyi költségnek az állam javára történő megfizetésére.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány

előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2014. december 11-én kelt 15.B.1652/2014/5. számú ítéletével a terheltet a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és k) pontja szerint minősülő emberölés bűntettének kísérlete miatt 10 évi fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy leghamarabb a büntetés kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.
- [2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.
- [3] A terhelt a kórház Pszichiátriai Osztályán dolgozott, feladatai közé tartozott a betegek értékeinek kezelése is.
- [4] A 74 éves D. J.-né sértett 2012. szeptember 6-tól szeptember 17. napjáig feküdt a kórház Pszichiátriai osztályán, akitől a terhelt megőrzésre átvett 241.160 forintot, azonban ezt a pénztárba nem fizette be, hanem saját céljaira fordította.
- [5] D. J.-né sértett 2012. szeptember 17-én elhagyta a kórházat, azonban a pénzét nem kapta vissza, ezért ezt követően több alkalommal is felkereste a terheltet a pénz visszafizetése végett.
- [6] A terhelt egy másik betegtől elvett pénzből egy alkalommal 60.000 forintot fizetett a sértettnek.
- [7] D. J.-né sértett 2012. október 1. napján reggel 9 óra körül ismét felkereste a terheltet a még nála lévő pénz visszafizetése végett, amikor is az osztály főnövére tudomást szerezve a sértett jogos követeléséről, megkérte a terheltet, hogy kísérje át az „F” épületben lévő pénztárba.
- [8] Mivel a vádlott nem tudta visszafizetni a pénzt, a pénztárnak helyt adó „F” épület helyett a „C” épület felé vezette a sértettet, a betegek által nem használt helyen. Útközben - mert a sértett folyamatosan kérte vissza a pénzét - orvosi gumikesztyűt vett fel, majd a „C” épület liftjébe beszállva megtámadta a sértettet. Miközben a lift az emeletek között fel- és lefelé haladt, a terhelt a sarokba szorította a sértettet és a nyakánál kézzel fojtogatni kezdte. A sértett ellenállt és folyamatosan segítségét kiabált, dulakodtak, amelynek során a vádlott orvosi gézt vett elő a zsebéből és azt megpróbálta a sértett nyakára hurkolni, miközben azt mondta a sértettnek, hogy „meg kell halnia”. A sértett folyamatosan segítségért kiáltott. A lift ajtaja egyszer kinyílt, de az esetet észlelő K.-né és M. tanúk - a vádlott egyenruháját látva - azt hitték, hogy betegszállítás történik, ezért nem léptek közbe. A lift ismét elindult, és a terhelt a jobb kezével a sértett torkát fogva ismét fojtogatni kezdte, illetve a gézt továbbra is a sértett nyakára akarta tekerni. A liftajtó ismét váratlanul kinyílt és a sértett folyamatos kiabálására az ajtó mellett álló K.-né megfogta a sértett kezét, és próbálta a liftből kihúzni, míg a terhelt igyekezett a sértettet visszatartani. K.-né ekkor M. tanú segítségét kérte, aki a lifthez lépett. Ezt látva a terhelt elengedte a sértett kezét, a tanúk kérdésére nem válaszolt, a gumikesztyűt a gézzel együtt zsebre tette és a helyszínről szó nélkül eltávozott.
- [9] D. J.-né a bántalmazás során az arcán több kisebb hámlorzosolós, a nyakán a megragadás, illetve szorítás következtében vörös foltokat eredményező 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el.
- [10] Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, míg a terhelt és védője elsődlegesen téves minősítés miatt, másodlagosan a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.
- [11] A másodfokú bírósággént eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2016. március 31-én jogerős 4.Bf.64/2015/27. számú ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatta, és a terhelt cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő testi sértés vétségének és a Btk. 194. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő személyi szabadság megsértése bűntettének minősítette, a kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 évi börtönben

végrehajtandó szabadságvesztésre enyhítette, annak végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, a közügyektől eltiltást pedig mellőzte.

- [12] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás túlnyomórészt mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól és hiányosságoktól, azonban a terheltnek az elsőfokú ítélet kihirdetése óta megváltozott személyi körülményeiben, a történeti tényállás egyes részleteiben - többek között a vádlott által kifejtett erő intenzitása, a cselekmény eszközének alkalmassága, a hatályos magánindítvány előterjesztése tekintetében - kiegészítésre szorult az előbbi törvényhely b) pontjának II. fordulata szerinti okból. E részleges megalapozatlanságot a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú bíróság az általa felvett bizonyítás, az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján küszöbölte ki.
- [13] Ennek megfelelően az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú eljárásban az iratok, valamint a terhelt tárgyalási nyilatkozata alapján az alábbiak szerint módosította:
- [14] Az elsőfokú ítélet tényállását kiegészítette a Budai Központi Kerületi Bíróság az 5.Bpk.XI.972/2014/2. számú végzésében megállapított tényállással, amely szerint :
- [15] „V. E. É. vádlott a kórház pszichiátriai osztályán dolgozott és e beosztásában felelősséggel tartozott a betegek pénzének, értékeinek leltár szerinti kezeléséért, megőrzéséért.
- [16] D. J.-né sértettet 2012. szeptember 6. és 2012. szeptember 17. napja között kezelték a kórház pszichiátriai osztályán, aki a betegfelvételkor a nála lévő értékeit, közte 241.160 forint készpénzt átadta a betegfelvételt végző ápolóknak, akikről az értéket és a készpénzt átvette az értékkezeléssel megbízott V. E. É. vádlott.
- [17] Mivel D. J.-né sértettől átvett készpénz az 50.00 forintot meghaladta, azt a pénzgazdálkodási osztály pénztárosának kellett volna befizetni, azonban a vádlott ezen kötelezettségének nem tett eleget, a sértett értékeit és készpénzt csupán a nővéri szobában zárta el. Ezt követően a D. J.-né sértett által letétbe helyezett készpénzből 181.160 forintot jogtalanul eltulajdonított. Azért, hogy D. J.-né sértett készpénzének eltulajdonítása ki ne derüljön, a kórházi felvétel idején készített értékleltárt, valamint készpénzletét elszámolási lapot a vádlott valótlanul úgy töltötte ki, miszerint a sértett valamennyi értékét, és letétbe helyezett készpénzt visszakapta a kórházból történő távozásakor. Ezeket az okiratokat D. J.-né sértett a vádlott felhívására úgy írta alá, hogy megbízva a vádlottban az iratokat aláírás előtt nem olvasta el. A vádlott a sértettnek azt mondta, hogy a letéti készpénzének fennmaradó részét adminisztrációs okokból csak pár nappal később adja majd ki a kórház.
- [18] Ezt követően a vádlott a valótlan tartalmú értékleltárt és készpénz elszámolási lapot a nővérszobában helyezte el annak igazolására, hogy D. J.-né sértett hiánytalanul visszakapta a betegfelvételkor letétbe helyezett készpénzt.
- [19] D. J.-né sérelmére okozott kár 181.160 forint, amelyet a kórház utóbb kifizetett a sértettnek, a vádlott az így keletkezett hiányt a kórház részére megtérítette."
- [20] Az elsőfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdésében írtakat azzal egészítette ki, hogy N. Sz. osztályvezető ápoló kérte meg a terheltet a sértett pénztárba kísérésére.
- [21] A határozat indokolásának az orvosszakértői véleményt értékelő részét a történeti tényállásba említi át, miszerint D. J.-né sértett a sérüléseit kis erejű bántalmazás következtében szenvedte el; a nyakán lévő vörös foltok láthatósága 30 perc alatt nyomtalanul eltűnt (elsőfokú ítélet 10. oldal, Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Igazságügyi és Biztosítás-orvostani Intézet szakértői vélemény, nyomozati iratok 190. oldal).
- [22] A bántalmazás következtében súlyosabb, nyolc napon túl gyógyuló sérülés, életveszély, halálos végeredmény kialakulásának reális esélye nem állt fenn. A súlyosabb sérülés kialakulása a csekély erőbehatás miatt maradt el. (Előbbi szakértői vélemény 4. pont, nyomozati iratok 189. oldal).
- [23] Kirekesztette az elsőfokú ítélet 21. oldalán a „tárgyi tényezők körében 1." harmadik mondatában írt, a tényállásra is tartozó következő megállapítást: "a gézdarab alkalmas eszköz lett volna a sértett megfojtásához, a sértett halálának előidézéséhez".

- [24] Az elsőfokú ítélet 4. oldal második bekezdését követően a történeti tényállást azzal egészítette ki, hogy a vádlott cselekménye után a délelőtti folyamán a kórházban nem került sor rendőri intézkedésre. D. J.-né sértett az eseményeket követően a XI. kerületi Rendőrkapitányságon megjelent és személyesen tett bejelentést, melyet 11 óra 25 perckor foglaltak jegyzőkönyvbe. A sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt a sértett ekkor terjesztett elő magánindítványt (nyomozati iratok 41-44. oldal). A cselekmény helyszínén a XI. kerületi Rendőrkapitányság szolgálatot teljesítő rendőre ezt követően kezdte meg a vádlott munkatársainak kikérdezését a sértett eltűnt pénze tekintetében (a nyomozati iratok 53. oldalán található jelentés szerint 12 óra 20 perckor). D. J.-né sértett a magánindítványát a 2013. március 11. napján tartott tanúkihallgatásakor vissza akarta vonni, ekkor a maga részéről már nem kérte a vádlott felelősségre vonását a bántalmazás miatt (51. oldal), e nyilatkozatát az elsőfokú bíróságon tett vallomásaiban is fenntartotta (15.B.1652/2014/5. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal lap alja, 8. oldal lap közepe).
- [25] Kiegészítette még a tényállást azzal, hogy „a vádlott jelenleg depresszió (hangulati nyomottság) betegségben szenved, szorongással, kilátástalanság érzésével. A 2015. augusztus hó 25. napján végrehajtott öngyilkossági próbálkozását követően 2015. szeptember hó 9. napjáig kórházban ápolták, majd gyógyszerbeállítást követően pszichiátriai gondozóba irányították. Állapota gyógyszeres terápia mellett stabilizálódott, a büntetőeljárásban részt vehet. (2016. január hó 8. napján előterjesztett SZV/101/2015. számú igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény).
- [26] A vádlott szakképesítéshez kötött munkáját elveszítette, jelenleg a T.-ben dolgozik takarítóként, havi jövedelme 78.000 forint (a vádlott 2016. február 17. napján tartott tárgyalásról felvett 25. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata)".
- [27] A másodfokú bíróság megállapította, hogy e kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás minden tekintetben megalapozottá vált, és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, ezért a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében alkalmassá vált arra, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

II.

- [28] A másodfokú bíróság határozata ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt, a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és k) pontja szerint minősülő emberölés büntette kísérletének megállapítása és a törvénynek megfelelő büntetés kiszabása érdekében.
- [29] A Legfőbb Ügyészség a BF.1286/2016/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartotta.
- [30] A Kúria az ügyben a Be.420.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott amelyen a Legfőbb Ügyészség képviselője az indítványát változatlan tartalommal fenntartotta, míg a terhelt védője arra hivatkozott, hogy az ügyészi indítvány nem a tényállás, hanem a bizonyítékok törvényben tiltott felülmérlegelése alapján támadja a másodfokú határozatot.

III.

- [31] Az ügyész felülvizsgálati indítványa minden tekintetben megalapozott.
- [32] A másodfokú eljárásban az ítéleti tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére lehetőség van, ha a helyes és hiánytalan tényállás - az elsőfokú bíróság által valósnak elfogadott bizonyítékok egyező adatai alapján - aggálytalanul megállapítható.
- [33] Abban az esetben, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megalapozatlannak tartja, a megalapozatlanság konkrét okait meg kell jelölnie, amely azonban jelen ügyben elmaradt, ugyanis csak ezt követően alkalmazhatja annak törvényes következményeit.

- [34] A másodfokú bíróság által történt tényállási korrekciókkal kapcsolatosan a Kúria az alábbiakra kíván rámutatni.
- [35] Az elsőfokú ítélet 3. oldala 3. bekezdésének kiegészítése mindössze pontosítást jelent, amely a bűncselekmény elkövetése szempontjából teljes mértékben érdektelen, nevezetesen, hogy az osztály főnövérét hogyan hívták.
- [36] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásából a tényállásába emelte be azt az orvosszakértői megállapítást, miszerint a sértett sérüléseit kis erejű bántalmazás következtében szenvedte el, és a nyakon lévő vörös foltok láthatósága 30 perc alatt nyomtalanul eltűnt.
- [37] A másodfokú bíróság ezen korrekciója is szükségtelen annyiban, hogy ezzel ellentétes megállapítást az elsőfokú bíróság sem rögzített az ítélet tényállásában.
- [38] A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette az orvosszakértői vélemény alapján azzal is, hogy „A bántalmazás következtében súlyosabb, nyolc napon túl gyógyuló sérülés, életveszély, halálos végeredmény kialakulásának reális esélye nem állt fenn. A súlyosabb sérülés kialakulása a csekély erőbehatás miatt maradt el.”
- [39] Az ítélet tábla ezen kiegészítése az emberölés kísérlete szempontjából nem értelmezhető, ugyanis a nyakon lévő és 30 perc múlva nyomtalanul eltűnő vörös foltok értelemszerűen nem vezethetnek súlyos, életveszélyes vagy akár halálos eredményhez. Az, hogy az ölés kísérlete során a sértett milyen sérüléseket szenvedett el, ugyancsak érdektelen, ugyanis a kísérlet nem minden esetben jár együtt sérüléssel, sőt az emberölés befejezetlen kísérlete sérülés hiányában is egyértelműen megállapítható, következésképpen önmagában az esetleges sérülések súlyosságából az emberölés kísérletére perdöntő jelentőségű tényekre nem lehet következtetni.
- [40] A másodfokú bíróság a tényállás 4. oldalának második bekezdését egészítette ki a terhelt egészségi állapotának, valamint munkahelyi körülményeinek utóbb bekövetkezett változásával, amely egyébként a bűncselekmény elkövetése szempontjából ugyancsak közömbös, de az egyébként is a terhelt személyi körülményeihez, és ekképpen az elsőfokú ítélet 2. oldalának II. bekezdéséhez tartozó rész körébe tartozik.
- [41] A másodfokú ítélet 8. oldalának 6. bekezdésében írt megállapításait az ítélet tábla olyan tényekre alapozta amelyekre nézve bizonyítást nem vett fel, másrészt a hangulati elemeken túl a bűncselekmény elkövetése szempontjából közömbös, sőt az iratok tartalmával is ellentétes, amely szerint a terhelt több ápolat pénzét is folyamatosan eltulajdonította, amelynek megtérítésére kötelezte a kórház.
- [42] A másodfokú bíróság a cselekmény minősítése tekintetében anélkül foglalt állást, hogy megválaszolta volna azokat a kérdéseket amelyek a történeti tényállás kapcsán a minősítés változtatásra figyelemmel nyitottak maradtak.
- [43] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet részleges megalapozatlanságának kiküszöbölésére tett korrekciója során az elsőfokú ítélet történeti tényállását a 2012. október hó 1 napján történt eseményeket illetően nem változtatta meg, azt megalapozottnak tartva semmiféle változtatást nem eszközölt, következésképpen az a másodfokú eljárásban, de a felülvizsgálat során is irányadó volt.
- [44] Erre figyelemmel nem alapos a védő részéről a bizonyítékok felülmérlegelésére történő hivatkozás, ugyanis a felülvizsgálati indítvány változatlan tényállás alapján vont le jogi következtetést a cselekmény törvénysértő minősítésére és ennek következtében törvénysértő büntetés kiszabására.
- [45] A másodfokú bíróság a cselekmény minősítésének megváltoztatása ellenére nem adott választ arra, hogy a terhelt miért nem a főnövér kérésnek megfelelően az F épületben lévő pénztárhoz kísért a sértettet.
- [46] Ezt az elsőfokú bíróság megválaszolta, nevezetesen azért, mert a pénz nem állt rendelkezésre, és a terheltnek nem állt módjában azt visszafizetni, és ezt a másodfokú bíróság sem cáfolta meg.
- [47] Miért vitte a kevésbé használt C épülethez, miért húzott a terhelt a liftben gumikesztyűt a kezére, miért haladt a lift felfelé és lefelé, miért fojtogatta a terhelt s sértettet, és miért próbált a nyakára orvosi kötöző gézt tekerni, miközben az mondta, hogy meg kell halnia.

- [48] Ezzel szemben a másodfokú bíróság megkülönböztetett jelentőséget tulajdonított annak, hogy a terhelnél lévő gáz alkalmas volt-e az élet kioltására, vagy sem, annak ellenére, hogy annak paramétereit illetően objektív peradat nem állt rendelkezésére.
- [49] A másodfokú bíróság önmagával is ellentmondóan foglalt állást a gáz ölésre alkalmasságát illetően, ugyanis ezzel kapcsolatosan nem tartotta szükségesnek bizonyítás felvételét (másodfokú ítélet 5. oldal III. bekezdés).
- [50] A cselekmény minősítését illetően a Fővárosi Ítéletábra az általa is változatlanul hagyott tényállás alapján téves jogi álláspontot foglalt el.
- [51] A másodfokú bíróság nem foglalkozott és határozatában meg sem említette az élet és testi épség fokozott büntetőjogi védelmében megjelent 3/2013. büntető jogegységi határozatot, amely egyértelmű eligazítást ad az alanyi és tárgyi oldali ismérvek vizsgálati szempontjait illetően.
- [52] A bíróságokra egyébként kötelező normatív tartalommal bíró elvi iránymutatás figyelmen kívül hagyása olyan súlyos jogértelmezési tévedéshez vezethet, mint amelyet a Fővárosi Ítéletábra jelen ügyben elkövetett.
- [53] A Kúria a már említett jogegységi határozatának tárgyi tényezői körében rámutatott, hogy az emberi testnek vannak olyan részei, amelyek önmagukban életfontosságú szervek, vagy ilyeneket tartalmaznak, és ilyennek minősül a fej, illetve nyak is. Az ezeket ért támadások általában a sértett azonnali vagy rövid idő alatt bekövetkező, esetleg csak műtéti úton elhárítható halálához vezethetnek.
- [54] Az elkövető kijelentéseinek ugyancsak jelentőségük lehet az elkövetéskor fennállott szándék megállapításánál, különösen akkor, ha ezen kijelentések adekvátak az elkövetési magatartással, és ebben az esetben, - szemben a másodfokú bíróság jogi okfejtésével - nincs jelentősége annak, hogy a terhelt azt, hogy „magának meg kell halnia” esetleg csak egyszer, a cselekmény elején jelentette ki, ugyanis nem az a kérdés, hogy hányszor mondta a terhelt, hanem az, hogy miért mondta, akár csak egyszer is és mennyire gondolta komolyan.
- [55] Kétségtelen, miként ezt a jogegységi határozat is tartalmazza, hogy ezek a kijelentések gyakran az elkövetést megelőző indulati állapotban is elhangozhatnak, azonban a szándékra utaló kijelentések komolyságára kell következtetni, ha azok megfelelnek a kijelentés után vagy közben tanúsított magatartásnak.
- [56] Az alanyi tényezők köréből kiemelést érdemel, hogy az elkövetéskori konkrét tudattartalomra vonható következtetés a legkülönbözőbb indítóokokból, amilyenek pl. a félelem, a szégyenérzet, az elkeseredettség stb. Mindenkor lényeges az indítóok és a konkrét elkövetési cselekmény közötti kapcsolat tisztázása és bizonyítása, amelynek az elsőfokú bíróság messzemenően eleget tett.
- [57] A másodfokú bíróság mindezeket a körülményeket teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, és döntő jelentőséget tulajdonított ítéletének indokolásában annak a szakértői megállapításnak, hogy a sérülések a „halálos eredmény de még a nyolc napon túl gyógyuló sérülés kialakulásának reális lehetőségét” kizárták.
- [58] Az emberölés kísérletének megállapítása során ugyanis nem az objektív eredménynek, hanem az elkövető szubjektív tudattartamának és az elkövetési magatartásnak van jelentősége.
- [59] A másodfokú bíróság az elkövetési magatartást, a sértett fojtogatását illetően nem változtatott az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláson, sőt határozatában maga is megállapította, hogy bár csekély erővel, de „fojtogatás” történt (másodfokú ítélet 9. oldal utolsó bekezdése). Következésképpen ilyen ténymegállapítás mellett a cselekmény minősítése és a kiszabott büntetés megváltoztatása is törvénysértő volt.
- [60] A fenti indokoknak megfelelően a Kúria a Be. 427. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéletábra 4.Bf.64/2015/27. számú ítéletét megváltoztatta, és a terhelt cselekményét a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő emberölés büntette kísérletének minősítette, e körben minden tekintetben egyetértve az elsőfokú bíróságnak az aljas indokkal kapcsolatosan kifejtett jogi érveivel.

- [61] Az irányadó tényállás szerint a sértett ellenállása, valamint a cselekmény mások általi észlelése és közbelépése miatt maradt el a cselekmény befejezettsége.
- [62] A Btk. 160. § (2) bekezdés k) pontja szerint az ölés súlyosabban minősített esete, ha az ölést a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.
- [63] A Kúria a 3/2013. számú jogegységi határozatának 11.) pontjában kifejtette, hogy az elhárításra korlátozottan képes személy sérelmére megvalósított emberölés csak akkor képez súlyosabban minősülő esetet, ha a korlátozottság a sértett idős korából vagy fogyatékosságából fakad.
- [64] Annak megítélése, hogy a sértett elhárításra korlátozottan volt-e képes, egyrészt a sértett életkorának a mentális és fizikai állapotával összefüggésében kell jelentőséget tulajdonítani, másrészt a támadás jellegének és a kialakult erőviszonyoknak az egybevetését igényli, vagyis önmagában az életkor más tényezők egybevetése nélkül nem minden esetben alapozza meg e súlyosabb minősítést.
- [65] A már hivatkozottak szerint a sértett életkora valóban megalapozná e minősítő körülmény alkalmazását, azonban mentális és fizikai állapota következtében jelentős mértékben hozzájárult a befejezettség elmaradásához, eredményesen védekezett, felismerve az élete ellen irányuló támadást folyamatosan segítségért kiáltozott, amelynek eredményeként az eseményeket másodszor is észlelő személyek segítségére siettek.
- [66] A minősítés megváltoztatására figyelemmel a törvénynek megfelelő büntetési tételkereteket figyelembe véve kellett a terhelttel szemben a fő- és mellékbüntetést meghatározni.
- [67] Ennek során a Kúria az adott bűncselekmény, minősített emberölés 10-től 20 évig, illetve életfogytig terjedő büntetési tételkeretből, valamint az elsőfokú bíróság által felsorolt és értékelt bűnösségi körülményekből indult ki.
- [68] A megváltozott minősítő körülményekre figyelemmel a Kúria mellőzte a súlyosító körülményként értékelt többszöri minősítést, viszont nyomatékos súlyosító körülményként értékelte, hogy a terhelt feladata a mentálisan súlyosan sérült betegek ápolása, gondozása és gyógyulásának elősegítése volt, melynek következtében ezen, egyébként egészségi állapotuk miatt kiszolgáltatott személyek feltétlen bizalommal voltak iránta, mint a kórház gyógyító, ápoló személyzetével szemben.
- [69] Ezzel élt vissza, amikor a korábbi vagyon elleni bűncselekmények leplezése végett a sértett életére tört.
- [70] Ugyanakkor a Kúria nyomatékos enyhítő körülményként értékelte a terheltnek az elsőfokú ítélet meghozatalát követő komoly öngyilkossági kísérletét, amelyből egyértelműen a megbánására kellett következtetni.
- [71] Ezen utóbbi méltánylást érdemlő körülményre és a további időmúlásra figyelemmel a Kúria úgy ítélte meg, hogy a büntetés kiszabása során a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazható, és ennek megfelelően határozta meg a szabadságvesztés tartamát.
- [72] A büntetés kiszabása során értékelt bűnösségi körülményekre figyelemmel a Kúria úgy határozott, hogy a szabadságvesztést a Btk. 35. § (2) bekezdés első mondata szerint a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja szerint börtönben kell végrehajtani, és a terhelt a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján legkorábban a büntetés kétharmad részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.
- [73] A Fővárosi Ítéltábla törvényesen alkalmazta a Be. 381. § (2) bekezdését, és mentesítette a terheltet a bűnügyi költség megfizetése alól, viszont a felülvizsgálati eljárás eredményeként e rendelkezés okafogyottá vált, ezért a Kúria a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte a terheltet a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.
- [74] A Kúria felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott első- és másodfokú ítélet egyéb rendelkezéseit a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [75] A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára

vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. § (4) bekezdésén, illetve a 416. § (4) bekezdés b) pontján, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdésén és a 421. § (2) és (3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. február 28.

Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ